

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempeľ za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

 Zaradi denasnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

Politika smešnosti.

Znano bode onim, ki naše liste vedno beró, da so nam lani v „Novicah“ obetali na novinarskem polji tacega konkurenta, ki bode stoprv res politične članke pisal. In imamo ga, — sam se zove per abusum „Slovenec“, mi ga kličemo farovski list, samo zato, ker se v farovži in za farovže piše. Ako ravno njegovi članki niso nikakor „res politični“, pak so vsaj tako originalni, tako kolosalno smešni, da hočemo enkrat, če ravno nij predpust, nekoliko jedra te klerikalne politike smešnosti svojim bralcem podati. V zadnji številki razlaga uzroke izida francosko-nemške vojske in pa sedanje borbe proti rimskemu jezuitizmu s sledečo budalostjo, ki jo od besede do besede ponatisnemo:

„Pravi kovač cerkvi nasprotnih naredb, katerim je tudi Bismark le orodje, so framasoni ali prostomavtarji, največji sovražniki sv. vere in sv. kat. cerkve. Ti so v prusko-francoski vojski Prusom jako pripomogli k zmagi, in v zahvalo za to so od Bismarka terjali preganjanje in uničenje sv. cerkve. Bismark in nemški cesar, stari Olm sam, sta pa framasona, se ve da, nižje vrste, in bi po framasonskih postavah zapadla najgrozovitnejši smrti, ako ne bi izpolnila povelja framasonskih glavarjev; zato nij čuda, da Bismarka tako zelo glava boli, ker se med dvema ognjema peče.“

Tedaj zdaj še le svet ve, da ne nemške vojske s svojo prevago, nego frajmavrerji

se zmagali Francoze, frajmavrerji, dan nes tako smešni in neškodljivi kakor narobe, postavim, kozli pri kapucinih. Zdaj še le vemo, da je Garibaldi uprav jezuit, ker je v zadnji vojski Francozom pomagal. — In kako strašno se mora v kaki mežnarski fantaziji naslikati „najgrozovitejša smrt“, kateri bi zapala „framasona nižje (!) vrste“ Bismarck in nemški cesar, o katerih misli drugi politični svet da sta žalibog dva izmed najmočnejših mož v Evropi. Tudi je modrost vseh klerikalnih modrosti globoko politično premišljevanje, kako se Bismarck „med dvema ognjema peče“.

A ne samo naši klerikalni ali „staroslovenski“ politični novinarji, tudi vodja njih, sam dr. Costa zapada kletvi smešnosti. 7. maja je namreč dr. Costa v novem katoliško-političnem društvu „Slovenija“ govoril govor o zdanji politiki raznih dežel, in o Ameriki nij vedel nič imenitnejšega povedati nego sledečo neumnost, katero je pa pobožni Costa z vso politično resnobo tradiral: „V Ameriki so ženske na noge stopile zoper — tam mogočno — strast žganjepivstva. To strast namreč skušajo pregnati z — molitvijo. Pridejo namreč v žganjarijo, kjer pijó možki, v trumah do 1000, med njimi gospe najvišjih stanov v svili, in začno moliti in peti psalme. Če jih prodajalec zapodi iz sobe, gredo na ulice in tam nadaljujejo pred pivnico molitve in petje, dokler ne odide zadnji pivec in krčmar ne zapre žganjarije. Pri nas bi, se ve da, kaj tacega policija ne dopustila.“

Mi citiramo od besede do besede iz „Slovenca“, dr. Costovega organa, kjer je ta dr. Costov zadnji politični govor natisnen.

Kakor vidijo naši bralci iz te velevažne dr. Costove poslednje izjave, osobito iz končnega izdiha proti naši policiji, se je bati, da ima Costa željo tudi pri nas ženske okolo sebe zbrati, in na čelu kacih 1000 tercijsk od krčme do krčme moliti in psalme peti, morda potem še „gajžlati“ kakor je lepi Tonček Petovar delal, ki pride zavoljo drugih reči prihodnji teden pred ljubljanske porotnike. Ako se vodji „staroslovenske“ stranke dr. Costi posreči, v svojem političnem društvu „Slovenija“ na pol izrečeni želji res izvesti in 1000 žensk okolo sebe zbrati („gospé najvišjih stanov“ v Ljubljani pač ne pojdejo z njim „molit in psalme pet“, bode torej moral s kušaricami, s katerimi se je v katoliški družbi seznanil, zadovoljen biti) prosimo mi v imenu prave liberalnosti in vsestranske svobode našo policijo, naj ne bode proti tej novi Costovi gardi preostra. Mi sami bi radi gaudium gledanja take Costove procesije zauživali.

A šalo na stran. Mi vprašamo: ali more kak izobražen človek prištevati se k stranki, katera take „hanswurstiade“ za resno politiko prodaje? Ali bi ne bil slovenski narod, ki ima zdravo pamet in vendar mnogo inteligentnosti 19. veka, pred vsem svetom smešen, ko bi taka glasila za svoja narodna glasila, in take može, ki samo-ironijo tako smešno in neugibljivo daleč tirajo kakor dr. Costa, za svoje voditelje priznal?

Ofelije pojte v kloster! čemu boste take politične grešnike na svet spravljale, — kličemo jim po Šekspiru.

Listek.

Silverija.

Prizori iz mehikanskega življenja.

(Francoski spisal Lucien Biart.)

I.

(Dalje.)

— Kam greste doktor? mi zakliče Warren, ki se je bil vsedel v licencijatov fauteuil. Silverija nij na telesu bolna, nego na duši. Svetujte mi, jaz sem uže na pol blazen. Neki neznan plamen je privabil mojega lepega metulja, da si je zasmodil perot. Silverija je zaljubljena.

— Ta mala deklica? Pojdite kam.

— Ta mala deklica, doktor — vi ste pozabili, kakor sem jaz sam pozabil, izpolni kmalu osemnajsto leto.

— A v koga bi mogla biti zaljubljena?

— V Diéga Laro, reče Warren ter močno vdari z bičem po škornjah.

Jaz vržem klobuk proč.

— Vi se šalite, Warren. Silverija v Diéga zaljubljena! Kje je govorila z njim? Metulji, kakor pravite, ljubijo plamen; a za blato ne marajo. Pa to vi samo sodite, kaj ne?

— To je strašna resnica. Kar je Diégo dobil darilo pri onem tekanji bikov, katero je Sevane napravil, je Silverija sanjarska, razmišljena. Kar ona počne, jaz vse vidim. Napačno je da nijsem poprej poiskal uzroka te premembe. Mesec dnij je uže, kar se me je smehljaje oklenila, ter mi neumnica objavila, da ljubi Diéga, da ga hoče za moža.

— Kaj ste odgovorili?

— Smijal sem se ter sem obrnil stvar v šalo. Mislim, da ji je le slučajno prišla ta misel. Slikal sem jej Diégovo življenje. — Veš, ti tudi nisi bil posebno pameten, ko si bil dvajset let star, mi je odgovorila, pa sem vendar naredila iz tebe izvrstnega očeta in najboljšega človeka. Če

sem imela tako moč, ko sem bila šest let stara, pomisli, kaj morem zdaj, ko sem osemnajst, in kaj hočem!

Jaz sem se moral zasmejati. Poznal sem mlado osobico, zdelo se mi je, da jo slišim.

— Naj sem se še tako branil, doktor, nadaljuje Warren, da moje mladostne napake nemajo nič vzajemnega z Diégovimi zločini, vse nij nič pomagalo. Da bi jo bil prepričal, moral bi jej bil več stvari objaviti, ki se mi niso pametne zdele. Drugi dan, tretji dan, vsak dan od tistega časa mi deva svojeglavna stvarica roke okoli vrata, me ljubka in prosi, naslanja mi glavo na prsa ter mi najivno izpozuava, da ljubi Diéga Laro, ker je priden, srčan, sanjarsk, ker je meni podoben, doktor. Kaj nij to kazenzame?

— Treba jej razložiti. . . .

— Kaj? Ko bi bila dečko; jaz bi zdaj rad, da bi bila dečko. Šel sem k Diégu,

Denašnji položaj slovenskih ljudskih učiteljev.

(Poslano iz učiteljskih krogov.)

(Konec.)

G. pisatelj dalje toži o slabih nasledkih treh političnih strank po Slovenskem, ter o enakih strankah med učiteljstvom itd. Resnica je, ako pisatelj trdi, da je nemškemu „Lehrervereinu“ poglavitni vzrok le nemška politika, katera vse, kar je slovanskega, zatira. Pomiluje pa pri tej priliki sedaj osamljene slovenske učitelje v Ljubljani, ki se na tihoma v svojem „klubu“ tolažijo. Tudi mi vemo, da je poglavitni vzrok le nemška politika, katera se s pomočjo šolstva in učiteljstva zlasti po Kranjskem in Koroškem razširjuje, da se je v Ljubljani osnoval slaboglasni „Lehrerverein“, katerega voditelji in udje so le mrtvo orodje v rokah višjih nemških politikov in uradnikov.

Mnogo so pa v tem, da to društvo še vegetira, zakrivili ostali značajni slovenski učitelji; kajti od zadnjega 1. občnega zboru vseh slovenskih učiteljev, — hitro potem se je osnovalo nemško društvo — ne daje „slovensko učiteljsko društvo“ nobenega glasu od sebe. Videti je, kakor bi se bilo zballo pred „krainerischer Lehrerverein-om.“

Od takrat — skoraj je že 2 leti — nij sklical odbor še občnega zboru, in nema tudi sam nobene seje. Predsednik in podpredsednik sta omolknila, odborniki tudi mirujejo; edini tajnik, g. Močnik se oglašava v svojem „Učiteljskem tovarišu“, v katerem pa zagovarja mežnarstvo, orglarstvo, in duhovne, da se mu napredni narodni učitelji le smehljajo. On sam je zadovoljen, da mu duhovniki in mežnarji prikimujejo.

Da je potem slovensko učiteljstvo, ki nema pravega šolskega lista v svojem jeziku in nobenega krepkega društva v središču vse zbegano, temu se nij čuditi.

Da se položaj slovenskega učitelja popravi — svetuje „Školski prijatelj“, treba je, da se narodne stranke na Slovenskem složé in zedinijo, da bi složna narodna stranka učiteljstvo podpirala. Želeti bi res bilo, a uresničila se ta „pobožna želja“ pač ne bode tako brž. In težko bi stranka, v

katerej bi taki klerikalni elementi, kakor so še žalibog po Slovenskem, slovensko šolstvo v smislu napredka podpirala? —

Pred dvema letoma je bila sedanja narodna-klerikalna dovolj zmernejša še, nego je denes, ali kako se je uže obnašala proti učiteljstvu. Prvi občni slovenski učiteljski zbor l. 1872 se jim je kar gnjusil, dasiravno se nij v liberalno politiko v njihovem smislu skoraj nič spuščal.

Prvak klerikalne slovenske stranke se je takrat o priljubljenem govorniku v onem občnem zboru izustil proti nemškutar-skemu prvaku: „Das muss ein eitle Geck sein“. Drugi prvak one stranke je pa istega govornika, ki se je baš največ za slovensko narodnost potezal, kar nemškutarja imenoval, in to samo zaradi tega, ker si je dotični upal novo šolsko postavo zagovarjati. — S tako stranko napredni učitelji paktirati ne moremo, ako nismo le mežnarji.

H sklepu ovega članka svetuje g. pisatelj, naj se učitelji slovenski okolo „Učiteljskega tovariša“ zberó. Temu nasvetu nečemo nasprotovati. Jasno pa se vidi iz tega, da si lista „Škol. prij.“ in „Tov.“ roko podajata. Prav je sicer da složno delujete in slogo med duhovništvom in učiteljstvom priporočujete, a mi se bojimo, da s tem učiteljeve pravice, njegovo svobodo in samostalnost, in veljavo v nevarnost stavita, kajti slagati se s človekom, ki negira, da ima država, učitelj, občina kaj pravic do šolstva, ampak le cerkev edina — s takim človekom nij mogoče za nas napredne učitelje sporazumljena.

Končno bi še pitali g. pisatelja to-le: Kdo je pa v „Napredku“ l. l. v dopisu iz Ljubljane odbornike „slov. učiteljskega društva“ zaradi njihove nedelavnosti in boječnost grajal? kdo se je lani nad „Učitelj. tov.“ spotikal zaradi njegove klerikalnosti in mežnarstva? Ali so se mar od lani poboljšali? Odgovora ne potrebujemo, ker poznamo moža, ki je vedoma ali pa nevedoma tako zelo svojo barvo in svoja načela v teku enega leta — spremenil.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. maja.

V finančnem odboru avstr. delegacije si prizadevajo, kolikor je mogoče, vojnemu ministru utrgati denarja. Zbrisali so njegove terjatve: stroške za oboroženje trdnjav, za obalske kanone v Pulji in več enacega.

Nemški državni poslanci bodo med parlamentarnimi prazniki napravili shode. Tako so se glede takega „parteitage“ zmenili uže dolnje-avstrijski in nemško-češki ustavoverci. Poslednji imajo tak shod stranke v Pragi 28. junija.

Prepir med Čehi daje Nemcem, kateri so sovražniki nas vseh Slovanov, veliko veselja in posmeha posebno odkar se iz zadnjih praških homatij zavoljo češkega gledališča vidi, da so staro-Čehi z Riegrom vred samo iz osebnih ne iz narodnih vzrokov začeli zaslužne rodoljube „mladočeha“ iz javnega narodnega politikovanja pehati. Žalostno je to, kakor pri nas Slovencih maršalkaj nij veselo in se mora s časom zboljšati.

Na Ogerskem je nastala zopet važna kriza v javnem parlamentarnem življenju. Voditelj državopravne opozicije Tisza interpelira ogerskega ministra načelnika, ali je na podlogi §. 40. nagodbe z Avstrijo od l. 1867 svoj postavni upliv porabil pri sestavljanju skupnega državnega proračuna. Uboštvo je na Ogerskem veliko, a skupni minister tako mnogo terja za vojsko od delegacij. Kaj je ogerski minister storil, da se te prevelike terjatve zmanjšajo? — Ker pravijo, da bodo celo nekateri deakovski poslanci v tem vprašanju z opozicijo potegnili, utegnili bi tako ogersko ministerstvo od lastne zbornice nezaupnico dobiti in se razrušiti. — Cislejtanski listi odbijajo Tiszo rekoč, da hoče nagodbo uničiti in da ogerskemu ministerstvu uplive prisoja, ki jih ono nema.

Vnanje države.

Poslanci levice francoske narodne zbornice so imeli 11. maja sejo, kjer so se čule sovražne besede proti ministerstvu. V petek prinese, kakor se sliši, vlada zakonsko osnovo o drugi komori. — Poletno zasodanje versailleske zbornice, ki se je v vtorek začelo, bode za bližnjo bodočnost Francoske odločilno. Vlada misli takoj od začetka predložiti konstitucionalne postavbe, potlej pa tudi določanje, kaj se ima stvoriti, ako maršal umre ali odstopi. Vlade osnove ne mislijo ustvariti pravega „septenija“, kateri bi tudi po Mac-Mahonovi smrti dalje trajal, pač pa se imate obe zbornice sniti ter določiti maršalovo nasledstvo. — Frohsdorfski pretendent grof Chambord hoče zopet

povedal sem mu, da, ako se bliža Silveriji, bo imel z menoj opraviti.

— Pa ste tako razodeli temu hudobnemu človeku, kar bi mu morali na vsak način zakrivati?

— Ne, doktor, kajti on mi je mirno odgovoril, da ljubi mojo varovanko, da ima uzroke, prisvojevati si njeno ljubezen, in da je mislil vas prositi, da prosite zanj pri meni. Pri tej izjavi se vzbudi v meni stari mož; jaz primem lupeža za vrat, da bi ga zadavil. Po nesreči premagam ta hudi občutek, vzdignem roko, ter prisežem, da dokler jaz živim, Diégo Lara ne bode imel Silverije Martinez.

— To se pravi, da ste se obsodili k smrti.

Warren mi pokaže vprašujoč obraz. Zaničljivo migne z rameni.

— Varujte se, mu rečem. Diego je bolj strašan, nego si mislite. Ta večer vas je imel na muhi svoje puške. Ne vem, če bom vselej jaz zraven, da bi pel narodno slavo-datko.

— Kaj hočete reči?

— Da je orizavski zrak tako nezdrav za vas, kakor za vašo varovanko. Odit morata, oba.

— Jaz sem uže mislil na to, doktor. A Silverija mesta noče zapustiti.

— Ali je zlo uže tako veliko, da si Silverija upa vam ugovorjati?

— Ona mi ne ugovarja. Ona me objema, vzdihuje, joka — pa se jej vdám.

— A kaj bode z njeno bodočnostjo, kaj z njeno srečo. Ponos je dolžnost.

— Kruto ravnati z žensko, z otrokom, doktor, kje dobim poguma?

Pa zazvoni „zdravo Marijo“. Po stari navadi vstopita župnik in licencijat v moj babinet. Govorili smo dolgo o Silveriji; bili smo tudi njeni najstarejši prijatelji. Sklenili smo, da poskusi vsakdo od nas mladi deklici razložiti nesrečne posledice njene strasti.

— Na vas posebno računam, mi reče Warren, ko ga spremljam. Silverija vas tako ljubi!

— Jutri jo obiščem sam. Med tem pa se ne igranje z nevarnim Diégom.

Texien pomiga vnovič z rameni, sede v sedlo ter zgíne.

Ko pridem nazaj, je licencijat župniku navajal postavbe Alfonza Modrega, ki v M. hiki še veljajo, in ki Warrenu dopuščajo, po njegovi volji ravnati z uporno varovanko. Iz početka ima pravico poslati Silverijo v kak kloster.

Župnik, ki je veliko zaupal v modrost opatice Uršulinaric, je to stvar živo priporočal. V nobeni postavi, kar jih je licencijat citiral, nij bil ugovor omenjen. Na ugovor pa se mora po mojem menjenju najprvo ozirati. Pustil sem govoriti svoja prijatelja. Imel sem svoj sklep. Ko sem bil sam, začnem premišljevat. Treba je bilo sovražnikove plane poznati, da bi ga bil potolkel.

Proti enajstem potrka nekdo nalahko na moje okno. Jaz je tečem odpret.

— Vstopi! rečem, ko spoznam, da je Diégo.

svetu dati kaj govoriti. Pri debati o ustavnih postavah se hoče namreč pokazati v narodni zbornici, kakor je to nameraval tudi v novembru preteklega leta.

Španski bandit don Karlos je poskusil, ali bi se ne dalo s kako proklamacijo vžgati upalega poguma razpodenih Karlistov. Izdal je iz Duranga pismo, ki klic „naprej“ v vseh pobožno-priljubljenih modulacijah ponavlja. V tem pismu pravi: „Mi pridemo v Bilbao, pa še dalje, nego v Bilbao.“ Ker je Durango proti jugu od Bilbao, in ker so se Karlisti od Bilbao, to je, proti severu obrnili, pomeniti more ta „še dalje“ le francosko zemljo ali pa kantabriško morje. Toda don Karlos maršira v duhu do Kádiksa. On „prisega“, da bo povsodi, kjer je revolucija ali pomanjkanje pobožnosti, kar se bo dalo, sekal. — Concha je obsedel mesto Zornosa ob cesti proti Bilbao, in je svoje divizije na vse važne kraje postavil. Najnovejša poročila pravijo, da se je v Madridu ministerska kriza dovršila. Zabali je izročeno, da sestavi nov kabinet. Tudi javlja telegraf, da so šli Karlisti uže iz Duranga, kjer je pretendent imel „dvor.“

V **belgijski** zbornici se je prigodila 8. t. m. važna nenavadna dogodka. Klerikalci, ki so v večini, so nesramno napadali liberalce, posebno prejšnjega ministra Frere-Orbana. Ker so morali besedo „laž“ v javni seji preklicati, oponašal je nek klerikalec Frere-Orbanu, da je pred 15 leti on enako napal poslanca Guillery-a. Vsled tega je Guillery vstal in Frere-a napal z besedami: „Pokažite, da imate še drug pogum nego insultirati (surovo napadati).“ — To je v javnem parlamentu izrečen poziv na dvoboj, in ker so dozdej baje vsi poskušaji, pomiriti oba, zastoni bili, bodeta se vodja belgijskih liberalcev Frere-Orban in Guillery najbrž streljala.

Dopisi.

Iz Hrvatskega 12. maja [Izv. dop.] Kakor znano potoval je nedavno nadvojvoda Albrecht po Hrvatskem in Slavonskem. Iz Trsta prišel je preko Reke, Gospiča in Karlovca v Zagreb, ter je od tod preko Belovara v Osek odšel. Na tem svojem potovanju pregledaval je garnizone in v Zagrebu tudi narodne zavode in bližnjo okolico. Razen strogo oficijelnih sprejemov nij bil od strani občinstva nikjer slovesno sprejet. V Zagrebu je občil z banom Mažuraničem, generalom Mollinaryjem, biskupom Mihalovičem, mestnim načelnikom, ter je tudi barona Raucha kot tajnega dvorskega svetovalca v avdijenci sprejel. V Oseku kon-

— Ne, je prepozno. Vem, da bi mi vi radi pridigovali.

— Ti si hotel Warrena zavratno umoriti?

— Vas pa z njim vred, da bi vas naučil bolje peti.

— Ne šali se! Daj mi besedo, da se svojemu namenu odpoveš. Sicer grem k vojaškemu guvernerju, da te zapre ali pa iz mesta izpodi.

— Ta misel mi dopada, mi odgovarja Diégo ironično. Jaz uže nekaj časa nameravam majhen pronunciamiento, pa mi uzroka manka. Dajte mi ga vi, doktor, vam bom hvaležen.

— Pustiva to, rečem zopet jaz z glasom svetovanja. Povej mi, kaj mišliš storiti?

— Poročiti se z donno Silverijo. Njen varovalec jo ima v sekvestru, a ona bi rada malo svobode.

(Dalje prihodnjič.)

feriral je s Strossmajerjem. Brez političnega pomena to nadvojvodovo potovanje nij bilo. To se tudi od nobene strani nekalo nij, prša se pa, kakšen političen pomen je imelo to potovanje? „Avgsburgerica“, glasilo oficijelnih dopisov cele Evrope, pravi, da je nadvojvoda prišel naše stranke študirat, in sicer v tem pogledu: da-li se ne bi mogla pri nas vstvariti čvrsta „avstrijska“ stranka, ki bi v ožgled preteče državne katastrofe na Ogerskem našo kraljevino k Avstriji potegnila? Osečka „Dran“, edino glasilo naših magjaronov, piše v istem smislu. Ona vidi, ali vsaj sluti, da je tako imenovana „avstrijska“ stranka uže prepredena po celej Ogerskej, ter da se pripravlja akcija proti duvalizmu v korist centralizovane velike Avstrije. V potovanju nadvojvode Albrehta vidi tipalnice dunajske kámerile. „Obzor“ obrača se proti obema listoma, zlasti pa pódvarja to, da smo mi nemški „drang nach osten“ uže dosta okusili, ter da si nikakor ne želimo posla z avstrijskimi Lasserji, Herbsti in Giskri! O pravi pomembi Albrechtovega potovanja pa „Obzor“ celo molči. Dopis v „Avgsburgerici“ ima svoj izvor v višji sféri, kajti ináče ga ta list gotovo ne bi bil sprejel, in to je, kar mu važno pomembo daje. Da pri nas neka „avstrijska“ stranka res eksistuje, to je gotovo, da bi se mogla organizovati in ojačiti, je tudi gotovo, v koliko je pa zmožna, kako politično akcijo izvesti, to je teško v naprej reči. — Drugi časopisi pa konjekturirajo, da je potovanje nadvojvode Albrehta v zvezi z bosniškim vprašanjem. Iz Bosne, katera bi se pa stoprv Turčinu odvzeti morala, naredila bi se namreč habsburška sekundogenitura za raztronjeno toškansko dinastijo. Ta konjektura je javljane bosa. Pomemba nadvojvodovega potovanja je vsakako notranje in ne zunanje-politične narave. Dunaj je bil vedno za Hrvate nevarna skušnjava. Kedaj god so se mu približali, zmerom so bili ogoljufani, zmirom so bili v njegovih rokah mrtvo orodje in šiba za druge. Pozor tedaj!

Ban Mažuranič je sedaj v Budim-Pešti, kjer se posvetujejo o sklicanju srbskega cerkvenega kongresa.

Domače stvari.

— (Veliki koncert), ki bode v ponedeljek 18. maja 1874 v deželnem gledališču na korist podpornega fonda za uboge učence c. kr. višje gimnazije in c. kr. višje realne šole v Ljubljani, pri katerem iz dobrote sodelujeta gospod J. Gerstner in slavna c. kr. vojaška godba polka Sachsen-Meiningen pod vodstvom gosp. kapelnik J. Schinzi-a ima sledeči program: 1. Koncertna ouvertura za orkester, zložil V. Kalivoda. 2. Mešani zbori: a) Zadovoljni Kranjec, narodna pesen. b) Abschied vom Walde od F. Mendelssohn-Bartholdy, pojo gimnazijalni in realni učenci pod vodstvom svojega pevskega učitelja gosp. Ant. Foersterja. 3. Reminiscences de l'opéra „Faust“ de Gounod, za harmonium od Jos. Foersterja, prednaša gosp. Anton Foerster. 4. a) Morceau de salon, za 3 citre od M. Vesolovskega, igrajo: realni učenec A. Krisper, gimnazijalni učenec J. Sicherl in njihov učitelj na citrah gosp. M. Foregg. 5. a) Abendlied od R. Schumana op. 85. št. 12. b) Sarabande et Tambourin

od J. M. Leclaira (1697—1764) za violino in harmonium, prednašata gospoda Gerstner in Foerster. 6. Moški zbor: a) Frühlingsglaube od R. Tschirsch-a. b) Gorenjci, iz operete „Gorenjski slavček“ z orkestrom od Anton Foersterja. Pojo gimnazijalni in realni učenci. 7. a) Posvečevalno petje. Koncertni komad za dve citri od K. Umlauf-a, prednašata gimnazijalni učenec J. Sicherl in g. M. Foregg. b) Spomini na Ems, koncertni komad za citre, od K. Umlauf-a prednaša gosp. M. Foregg. 8. Entréakt iz opere „Lohengrin“ za orkester od R. Wagner-ja. — Harmonium s 4 igrami (16 nategi) od Schiedmayerja iz Stuttgarta je slavno vodstvo knežješkofijskega alojzije-viščaradovoljno posodilo. — Vstopnina: V lože in fotelje 1 gold., sedež v parterji 70 kr., vstop v parter 50 kr., vstopnice za studente 30 kr., sedež na galeriji 40 kr., vstop na galerijo 20 kr. — Nadplače se s hvaležnostjo sprejemajo. — Kasa se odpre ob 7. uri. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Vstopne karte se prej morejo dobiti gosp. Karinger-ju.

— (Volitev ljubljanskega župana). Predvčeršnjem ob 5. popoldne se je zbralo 28 ljubljanskih mestnih očetov, da bi volili župana in njegovega namestnika. Dr. Schafer in dr. Keesbacher sta svojo nenavzočnost opravičila. Ko se prebere zapisnik zadnje seje in dosedanji župan g. Dežman izreče, da zaradi svojih opravil, kot državni poslanec ne more županstva več oskrbovati, predlaga dr. Schüpl v imenu finančnega odbora, da ima prihodnji župan dobiti 1600 plače in 400 gold. odškodnine za stanovanje. Potem se začne volitev župana. Izvoljen je c. kr. penzionirani deželni svetovalec Anton Laschan s 26 glasovi, en glas je dobil dr. Schrey in enega Dežman. Prvo-sednik g. Dežman povpraša Laschana ali hoče volitev sprejeti? Laschan se dela neizrečeno ginenegá: Razumljivo je gospodje — pravi — da sem v trenutku, ko ste mi skazali toliko zaupanja pregloboko ginen. Uže ko sem čital zgodovino starih Helenov in posebno občudoval njih velikansko rázvito mestno življenje, uže takrat sem si zmirom želel, da bi tudi jaz, kot meščan kdaj mogel kaj koristnega za svoje someščane storiti. In zdaj na robu groba sem dosegel, kar so bile najljubše sanje moje mladosti. Jaz volitev prevzamem in bodem vse storil kar je v mojej moči. Časi, da bi se mnogo novega ustvarjalo so pretekli, jaz pričakujem od č. gospode nasvetov. Prinesem pa dobro in pošteno voljo vse storiti za ljubljansko meščanstvo! — Dežman začne pozdravljati novo izvoljenega župana. Laschan je bil njemu zmirom mož, ki je tudi v časih absolutizma potegoval se za svobodo. (?) Za namestnika župana se izvoli zopet g. Malič z 27 glasovi proti enemu glasu, ki ga je dobil dr. Zupančič. Malič prosi, da bi mesto njega katerega družega volili. Dežman pogovarja Maliča, ki se slednjič uda. — o —

— (Po ljutomerskem polji) sem se sprehajal minoli teden — piše nam g. B. P. — in sem videl, da so ženske obžanjevale pšenico, ki se še nij izklasila. Odgovarjale so mi, da jo zato obžanjujejo, da potem ne polega. Posnemajte to drugi kmetovalci.

— (Živinska kuga) se je v Črnomlju res pokazala kakor to potrjuje razglas c. kr. dež. vlade v „L. Ztg.“

— (Morost) okolo Ljubljane je skoraj ves pod vodo, ima obliko razširjenega jezera. Dežuje neprenehoma a nij nadeje da se kmalu izvedri.

— (Iz okolice borovniške.) Zbralo se je nekaj bogaboječih romaric, katere romajo z več drugimi iz slov. krajev k sv. krvi pri Cividalu. Tam dobivajo blagoslovljene kamenčke (univerzalno sredstvo, kdor ima tak kamenček, ne trešči mu v hišo, dobri so zoper strupeni griz gada itd.) Ena teh revnih na duhu je djala, da prinese vsako leto 4 funte kamenčkov domu, in da se ljudje kar stepejo za nje iz golega prepričanja da kamenčki toliko pomagajo.

Razne vesti.

* (Na železnici med Knittelfeldom) in sv. Mihaelom je promet zaprt, deževno vreme je menda železnico poškodovalo.

* (Povodnji.) Pri Niklasdorfu, postaji na železnici Bruck-Vordernberg bil se je oblak utrgal ter železnično črto poškodoval da je bil celi dan promet nemogoč; zaradi vožnje so zopet odstranjeni. Velike plohe in visoke vode so tudi Rudolfovo železnico od sv. Mihaela do Beljaka in Celovca na večjih krajih pohabile in raztrgale. Na obeh črtah železnice Gradec-Köflach tudi povodenj nij bolje gospodarila. Na zadnjih črtah je promet popolnem na Rudolfovih deloma do prekljica vstavljen.

* (Duhoven morilec.) Iz Madrida se poroča, da je predzadajo nedeljo prišel duhovnik v stanovanje bivšega ministra Pi y Margala, je potegnil pištolo izpod plašča in strelil na Margala. Ko ga nij zadela, obrnil je drugo cev sam na sebe in sebe umoril. Morilec je imel baje versko blaznost in je hotel tako enega „brezverca“ z zemlje spraviti, prav kakor je olikani „Slovenec“ oni dan pobožno željo izrazil, da bi kak Žižka zopet prišel, ki bi Mladočebe in Mladoslence s svojim mlatom pobil in potolkel.

Tržna poročila.

Iz Budapešte 9. maja. V Budapešti smo imeli cel ta teden suho, mrzlo vreme, po nebesu so plavali črni oblaki, a dež je samo enkrat po noči malo šel. Termometer plava med + 11° in + 13°; konec tedna je bil bolj mrzel in je dež močno žugal. Po deželi, posebno v jugu, je šel cel teden dež, v srednjem Ogerskem pa ga nij bilo, in so se setve popravile, da je škoda zaradi slane veliko manjša kakor se je iz početka mislilo. Vedno pa je še mogoče, da kaj hudega pride.

Kar se žitnega sejma tiče, je bil ta teden jako mlačen, ker so se posebno mlini uže poprej bili preskrbeli. Pšenica, katere se tudi ponujalo nij veliko, je ogerska pala za 20 do 30 kr., tuja pa celo za 25 do 35 kr. Prodali so je kakih 70.000 centov. Reži so ljudje tako malo iskali, da so je prodajalci komaj 200 vaganov zvedli, akoravno so ceno za 15 do 20 kr. znižali. Ječmena ogerskega je manjkalo, zato se je pa vlaškega prodalo konsumentom kakih 20.000 vaganov. Koruza je od začetka tedna prav mlačen trg imela, in je tudi za nekaj krajcarjev pala. Toda, ker je nij bilo veliko, je zopet prišla do cene preteklega tedna in so je prodali 25.000 centov. Oves je za 10 do 15 kr. padel, in se ga je komaj 15.000 vaganov peljalo s trga. Moke se še za nizek denar ne more dosti prodati. Sočivja se je pretekli teden malo iztržilo. Fižola se je veliko pripeljalo, in je bil po 4 gld. 50 kr. do 5 gl. Proso je bilo po 4 gl. 80 kr. do 5 gl. 20 kr., pšeno po 8 gl. 20—30 kr. colni cent. Krompirja se je veliko pripeljalo in je bil češki po 2 gl. 80 kr., ogerski pa po 2 gl. 30 kr. dunajski cent. — Svinjske masti se je prav malo prodalo, in sicer mestno blago po 42 do 43 gl., ame-

rikansko pa po 35 gl. 50 kr. Špeh se kupuje le za potrebo; špeh z dežele je lanski po 32 gl. 50 kr. do 33 gl. 50 kr.; letošnji pak po 37 do 38 gl. Loj je bil po 25 do 26 gl. Česplje po 19 gl. 50 kr. do 20 gl., pa bodo v ceni kmalu poskočile, ker jih uže nij veliko. Medu je uže malo, in je bil po 21 gl. 50 kr. do 23 gl. Vosek najlepši je bil po 81 gl., po 85—86 gl., najlepši erdeljski pa po 94 gl. Vinskega kamena se je 50 centov prodalo po 33 gl. Ježice so bile po 10 do 15 gl. Deteljino seme: lucernka po 24 gl., laška po 22.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, ožonost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovali:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi, 26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar čudovito Revalesscière du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadležnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasn in svoj spomin očvrst. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.
maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prospeh, katerega je Vaša Revalesscière pri meni napravila. Trpel sem namreč na želodnem krču, kašlju in driski, od kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odrešilo.

L. Grosman n.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Merič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 8. do 11. maja.

Viljelmina Pany, otrok voditelja kurjačnice, 11 mes., za pljučnim oslabljenjem. — Janez Milavec, mizar, 72 let., za srčno vodenico. — Leopoldina Haug, zasobnica, 74 let., za mrtvodom. — Janez Nagodé, pisac, 40 let., za posušenjem grla. — Matilda Jak, uradniška hči, 25 let., za srčnim oslabljenjem. — Antonija Potočnik, otrok železničarja, 5 let., za prisadom. — Feliks Kretič, pomočnik sobnega malarja, 34 let., za mrtvodom. — Jože Degasper, mizar, 41 let., v posilni delavnici za pljučnico. — Edvard Vidmar, delavec, star 44 let., v civilnem špitalu, na oslabljenji moči.

Tujci.

12. maja.

Pri Slonu: Sarašič iz Kočevja. — Rabič z Dunaja. — Šurm, Meden iz Senožec. — pl. Cadelli z gospe iz Gorice. — Ott, potnik iz Linca. Pri Malič: Reihel, Straus, Krečmar, Heinz, potniki z Dunaja. — Fucker, trgovec iz Gradca. — Steinhertz, trgovec iz Gradca. — Langer iz Zagorja. — Černe iz Trsta. Pri Zamorci: Brenner z Dunaja. — Kovačič iz Beljaka.

Tržne cene

v Ljubljani 13. maja t. l.

Pšenica 7 gl. 10 kr.; — reži 4 gl. 80 kr.; — ječmen 4 gld. 20 kr.; — oves 3 gl. — kr.; — ajda 4 gl. 80 kr.; — proso 5 gl. — kr.; — koruza 5 gl. 10 kr.; — krompir 3 gl. — kr.; — fižol 6 gl. 50 kr.; — masla funt — gl. 55 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh poveljen — gl. 42 kr.; — jajce po 1¹/₂ kr.; — mlika bokal 10 kr.; — govedine funt 30 kr.; — teletine funt 28 kr.; — svinjsko meso, funt 35 kr.; — sena cent 1 gld. — kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 7 gld. — kr.; — mehka 4 gl. 80 kr.

Dunajska borza 13. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	25
1860 drž. posojilo	105	60
Akcije narodne banke	978	—
Kreditne akcije	217	50
London	111	80
Napol.	8	96
C. k. cekini	—	—
Srebro	106	—

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Narodna tiskarna“ v Ljubljani izdajala zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajcarjev.

Prvih šest zvezkov je že na svitlo prišlo in jih imajo na prodaj: „Narodna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher; Zeschko & Till; Otokar Klerr. — V Celovcu: J. Leon; E. Liegel. — V Mariboru: E. Ferlinec. — V Trstu: F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celju: Karel Sohar. — V Ptuj: Vil. Blanke. — V Zagrebu: Leopold Hartman.

I. zvezek.

Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? sp. J. Ogrinec. — Narodni jezik in trgovina, spisal L. Haderlap 25 kr.

II. zvezek.

Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič 50 kr.

III. zvezek.

Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec 25 kr.

IV. zvezek.

Lepi dnevi. Spisal Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek 25 kr.

V. zvezek.

Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.

VI. zvezek.

Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik 25 kr.

Waldhofen,

posestvo, oddaljeno 1/2 ure od litijske postaje in ravno toliko od Savske postaje, prav lepo proti solncu pri okrajni cesti, s 13 orali njiv, 9 oralov travnikov in vrtov, 18 oralov gozda in 2 orala pašje, se prodaja dobrovoljno za ceno 6500 gld., od katerih se 1500 gld. precej, 5000 gld. pak v letnih obrokih proti 6% plača. — Natančneje se izve pri c. k. poštariju v Zagorju. (123—2)

Štev. 205.

Natečaj.

V šolskem okraji Koparske okolice so razpisane sledeče službe:

Učiteljske službe v šolski občini III. vrste v Ospu, Boljuncu in Lonki. Dohodke teh služeb naznanja deželna šolska postava od 30. marca 1870.

Prosilci naj svoje prošnje vložijo, previde z dokazom učiteljske sposobnosti in dosedanjega službovanja, najdalje do 15. junija t. l. pri dotičnih krajnih šolskih svetih. (124—2)

C. k. okrajni šolski svet v Kopru, 6. maja 1874.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.